

Biuletyn Polonistyczny

30.03.2017

Data wydarzenia: 19.06.2017 - 20.06.2017

Inteligentkie rozrachunki lat 1914-1921

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Warszawa

Organizatorzy: Instytut Filologii Polskiej, Wydział Nauk Humanistycznych
WNH_UKSW

Kontynuując tradycję spotkań naukowych poświęconych fenomenowi literatury i kultury lat I wojny światowej, serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w kolejnej konferencji z tego cyklu, zatytułowanej **Inteligentkie rozrachunki lat 1914-1921**, którą w dniach 19-20 czerwca 2017 roku organizuje Katedra Modernizmu Polskiego Wydziału Nauk Humanistycznych UKSW.

Tym razem chcemy ją poświęcić różnego rodzaju inteligentkim dyskursom prowadzonym zarówno w powstającej wówczas literaturze, jak i publicystyce i krytyce literackiej, w przełomowych dla polskiej kultury i historii latach I wojny światowej (do których chcemy włączyć również czas kształtowania się granic II Rzeczypospolitej).

W świetle tezy, którą postawił Zdzisław Dębicki, pisząc w szkicu „Kryzys inteligencji polskiej” (1918), że inteligencja polska, którą naznaczyło wojenne doświadczenie, „stanęła wobec niego oszołomiona”, gdyż „żadnej zdecydowanej orientacji, żadnego programu, zbudowanego na trwałych i mocnych podstawach, nie miała”, warto zastanowić się nad problemem inteligentkiej tożsamości w latach konfrontacji zbrojnej oraz okresie tworzenia się niepodległego państwa polskiego. Ponadstuletni podział kraju na trzy odrębne organizmy kulturowe i ekonomiczne, podział owocujący w latach wojny trzema orientacjami politycznymi, w sytuacji konfliktu mocarstw zaborczych i wpływających z niego nadziei na zjednoczenie polskich ziem tworzył obszar licznych wyzwań, wśród których jednym z najistotniejszych stawało się wypracowanie wspólnej płaszczyzny ideowej i społecznej identyfikacji dla polskiego inteligenta. Utrwalanie i jednoczesne weryfikowanie inteligentkiego etosu, wszystkie przewartościowania w obrębie inteligentkiej świadomości, a także – co niezwykle istotne – dokonywana z ich perspektyw ocena wojennych realiów i kształtujących ją mechanizmów, stały się integralną częścią przemian tego czasu, których uchwycenie i opisanie jest tak bardzo ważne dla określenia procesów tożsamościowych na progu II Rzeczypospolitej.

Biuletyn Polonistyczny

Podczas spotkania proponujemy dyskusję na temat następujących zagadnień:

- wojenne rozważania o historii, roli i zadaniach inteligencji (inteligencki etos tworzony w perspektywie wojny światowej),
- inteligencka autorefleksja w pamiętnikach i wspomnieniach wojennych,
- wojenne projekty kulturowe i literackie jako obszar ujawniania się inteligenckiej tożsamości,
- wojenne losy inteligentów (w tym żołnierska biografia inteligenta) jako doświadczenie tożsamościowe,
- inteligencki etos wobec różnic politycznych (orientacji politycznych),
- inteligenccy bohaterowie wojennej prozy – głos w dyskusji na temat inteligenckiego etosu,
- instytucje inteligenckiej tożsamości w wojennej refleksji (np. Uniwersytet Warszawski, Towarzystwo Naukowe Warszawskie itd.).

Na zgłoszenia oczekujemy do 10 maja 2017 r. Prosimy kierować je na adres katedramodernizmupolskiego@gmail.com Opłata konferencyjna wynosi 400 zł. W pierwszym dniu konferencji zapraszamy na uroczystą kolację. Czas wygłoszenia referatu nie powinien przekroczyć 20 min. Materiały zostaną opublikowane w księdze pokonferencyjnej, która ukaże się jako trzeci tom w serii „Modernistyczne przełomy”.

prof. UKSW dr hab. Dorota Kielak

mgr Joanna Niewiarowska (sekretarz konferencji)

Słowa kluczowe: modernizm, inteligencja, I wojna światowa